

I disse koronatider



Arne Jon Isachsen
**Centre for Monetary
Economics (CME)**

Sommerbrev 2020

Norske myndigheter har funnet frem til tiltak som bidrar til at norsk økonomi skal klare seg gjennom koronakrisen. På Åsgårdstrand hotell er det ikke noe ledig rom å oppdrive.

På sykkel langs kysten fra Åsgårdstrand til Tønsberg. Innom nye steder som Skallevoll, Ringshaug og Vallø. Avlegger som vanlig Nøtterøy bakeri og konditori, som ligger midt på torget i Tønsberg, et besøk. Napoleonskaken er topp, med et lite islett av vaniljesukker. Om jeg kan få et glass vann? Nei, det tilbyr de ikke lenger. “Korona?”, spør jeg, “eller for å tjene mer?”. “Kanskje litt av hvert”, svarer hun bak disken muntert. Jeg har med vann på flaske på sykkelen. Det får duge.

Et par mindre bulker plager ikke meg, men skremmer kanskje andre bilister så de ikke kommer for nært.

Velstand i Vestfold

Retur til Åsgårdstrand via Slagentangen. Et par kilometer på skogsti, og så riksvei 311 de siste fire-fem kilometer tilbake til Åsgårdstrand. Det er sol, og lite vind, denne siste fredagen i juli måned. Oppimot 25 grader i skyggen midt på dagen. Og 18-19 grader i vannet, svarer to ungdommer som bader, når jeg spør. Det ble 45 kilometer i alt. På rundt tre timer, inklusive Napoleon.

“Hvor går egentlig sykkelveien her?”, spør jeg en eldre kvinne på sykkel, litt yngre enn meg, på veien tilbake fra Tønsberg. Og kommer litt i prat. Velstanden i Vestfold er voldsom. Særlig ruten langs kysten jeg tok ned til Tønsberg. “Men ikke alle er like

glade”, sier hun. Nu skal der fortettes. De nye husene er: Firkantete. Høye. Sorte. Med mye glass. På små tomter. Den gamle villa-bebyggelsen med store tomter, fine plener og god plass fortrenses av utbyggere. “Not to her liking”, ville en engelskmann sagt om han hadde skjont norsk og observert denne samtalen.

Med hund på hotell

Nytt av året er at Sela er med. En ti år gammel labrador retriever som vi tok over for fem år siden. Vi ankom Åsgårdstrand torsdag ettermiddag med Sela i baksetet – i forskriftsmessig sele – og med sykkelen på Thule-stativ bak på Passaten. Den har gått 195.000 km, og tjent meg godt et dusin år. Et par mindre bulker plager ikke meg, men skremmer kanskje andre bilister så de ikke kommer for nært.

Åsgårdstrand hotell har noen rom der man kan ha med hund, for to hundre kroner ekstra per natt. Vi får rom 101. Det er perfekt, like ved inngangsdøren, med kort vei for tur med Sela på plener og løkker i nærheten. Mens jeg er på sykkeltur, ligger Sela på rommet. Hyggelig å komme tilbake til en god hund som er glad for å se meg.

Ungdom i arbeid

Flere skoleungdommer har sommerjobb på sjarmerende Grand Hotel i Åsgårdstrand. Jeg ber en av dem om en halv øl. “Jeg er

ikke 18 år enda, så jeg skal få en annen til å komme med den”, svarer hun blidt. Hun som kommer med den halve Heineken ser ikke mye eldre ut. “Hvor gammel er du?”, spør jeg. “Ble atten på lørdag”, svarer hun.

Spiser middag ute på verandaen. Et par bord lenger bort sitter fire voksne sogninger. Det er ikke til å ta feil av. Hører at de snakker om “Molden”, en flott fjelltopp ved Hafslo, som jeg hadde besteget et par uker tidligere. Husker at den rager 1186 moh., og spør dem for moro skyld om de vet hvor høy Molden er. Det vet de. “Har vært der hundrevis av ganger”, som en av herrene sier. De forteller at nye målinger kan tyde på at 1184 moh. er det korrekte.

1184 var året kong Sverre slo Magnus Erlingsson i slaget ved Fimreite, som man nesten kan se fra toppen av Molden. Dermed sikret Sverre seg kongsmakten. Fimreite ja, sykla dit i sommer også, ned fra riksvei 5 og inn på fylkesvei 214, så langt den går. Kupert terreng på Vestlandets vis, 15 km hver vei. Langt mer strevsomt og krevende med 30 km frem og tilbake der enn 45 km på flatlandet i Vestfold.

Koronakrisen – men stappfullt hotell

I det store og hele har norske myndigheter håndtert koronakrisen bra. Både hva gjelder å begrense spredning av epidemien og

i å finne frem til tiltak som bidrar til at norsk økonomi skal klare seg gjennom vanskelige tider. På Åsgårdstrand hotell er det ikke noe ledig rom å oppdrive.

(...) er det slik at sentralbanker som er ment å drive motkonjunkturpolitikk, egentlig driver strukturpolitikk?

Men hva med gjeldsoppbyggingen som finner sted i mange land, i kjølvannet av koronakrisen? En artikkel i Financial Times den 10. juli tar opp hvordan foretak er blitt avhengig av ultralave renter og kreative sentralbanker.¹ Det kan ha uheldige virkninger på lang sikt. I en kommentar skriver en leser dette:

“If governments let businesses go bankrupt, this simply means that real assets will change hands at reduced prices. But those real assets are still there. If you don’t let businesses fail – if you continue to throw money at those who mismanage them – then you just store up trouble for the future generations who will have to finance the inevitable government losses. (...) Let businesses fail and change hands according to market fundamentals and save our kids from ever greater responsibilities for our failures.”

¹ <https://www.ft.com/content/c732fded-5252-4333-a3f8-80b767508bbc>

Mon tro om det er slik at sentralbanker som er ment å drive motkonjunkturpolitikk, egentlig driver strukturpolitikk? Ved ikke å tillate konkurser unndrar man seg de strukturendringene som ligger i kortene. Samtidig blir villigheten til å ta risiko større.

Det kan neppe være sunt å vokse opp med en rente på én eller to prosent, med forvent-

ning om at dette vil vare ved. Hva slags vaner skaper det? Hva slags aktivapriser får vi generelt, og boligpriser spesielt?

07. august 2020

Home Page: <http://home.bi.no/fag87025>